

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Europeiska unionens strategi för Donauregionen”

KOM(2010) 715 slutlig

(2011/C 248/14)

Medföredragande: **Etele BARÁTH**

Medföredragande: **Mihai MANOLIU**

Den 8 december 2010 beslutade Europeiska kommissionen att i enlighet med artikel 304 i EUF-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

”Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Europeiska unionens strategi för Donauregionen”

KOM(2010) 715 slutlig.

Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 31 maj 2011.

Vid sin 472:a plenarsession den 15–16 juni 2011 (sammanträdet den 16 juni 2011) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 150 röster för, 3 röster emot och 20 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK stöder helhjärtat EU:s nya makroregionala strategi och, med anknytning till detta, upprättandet av EU:s Donaustrategi. I egenskap av institutionell företrädare för det organiserade civila samhället i EU skulle EESK vilja spela en avgörande roll vid utvecklingen och genomförandet av denna strategi, särskilt genom det forum för det civila samhället som ingår i strategins handlingsplan.

1.2 Det har länge funnits ett intresse och engagemang för frågor med anknytning till Donauregionen inom EESK. Kommittén har under årens lopp antagit en rad dokument som behandlat många olika ämnen såsom transport- och miljöfrågor. Det framgår tydligt bland annat av yttrandet ECO/277 varför EESK anser att det är viktigt att utarbeta en strategi för Donauregionen.

1.3 Kommittén anser att det vid utarbetandet av Donaustrategin är nödvändigt att ta hänsyn till flodens betydelse för att skapa en känsla av samhörighet och identitet inom Donauregionen, och på denna punkt är interkulturell dialog och solidaritet mycket viktiga. Vad det handlar om är ett regionalt bidrag till utvecklingen av en gemensam europeisk medvetenhet.

1.4 Det är EESK:s förhoppning att dess rekommendationer ger en korrekt bild av kommitténs och det europeiska organiserade civila samhällets engagemang och starka stöd för denna strategi. EESK förväntar sig att genomförandet av strategin och handlingsplanen med hjälp av det styrningssystem som införts kommer att bidra till en reell förbättring av levnads- och arbetsvillkoren för alla invånare i Donauregionen, som enligt kommittén kan ses som en spegelbild av Europa. Vidare förväntar sig kommittén att skillnaderna mellan denna region och EU:s mer utvecklade regioner kommer att minska. Kommittén

förväntar sig också att genomförandet av strategin ska ta hänsyn till miljöskyddskraven, bevara vattenresurserna och förbättra skyddet av regionens kulturarv.

1.5 Det bör understrykas att utvidgningen av EU på senare tid har flyttat unionens geografiska mittpunkt längre österut, medan den ekonomiska tyngdpunkten fortfarande ligger i Väst-europa. Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning är en av de centrala målsättningarna för Donaustrategin och handlingsplanen, som – tillsammans med andra praktiska aspekter som stöder strategins genomförande – bör utgöra ett lämpligt redskap för att motverka denna obalans. EESK anser att detta nya makroregionala förhållningssätt skulle kunna utgöra en modell för flera andra regioner i EU.

1.6 EESK anser att strategin och handlingsplanen kännetecknas av att de är öppna och omfattar alla, att de tar hänsyn till sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter, samt att de tydligt avspeglar civilsamhällesorganisationernas rekommendationer. Strategin kommer att visa sig effektiv om man systematiskt använder en integrerad och hållbar strategi i stället för en sektorsinriktad. Strategin bör bidra till att säkra en förmånlig behandling av de mest missgynnade grupperna i samhället, genom att instrumenten för att bekämpa fattigdom införlivas med strategin.

1.7 EESK anser att strategin återspeglar den nya politik på makroregional nivå som EU håller på att utarbeta och att den därigenom bidrar till att samordna verksamheten inom de samarbetsystem som redan finns på flera olika nivåer och inom olika områden i regionen, vilket innebär att de blir effektivare och att dubbelarbete undviks. Överensstämmelsen med de nya riktlinjerna för sammanhållningspolitiken bör emellertid förstärkas.

1.8 Strategin måste ha ett tydligt, enkelt och öppet styrningssystem för sin verksamhet som gör det möjligt att framgångsrikt närma sig målen. EESK har för avsikt att medverka till att de möjligheter som Lissabonfördraget erbjuder utnyttjas fullt ut genom att systematiskt tillämpa principen om deltagardemokrati och effektivt bidra till genomförandet av handlingsplanen. Det är avgörande för strategins framgång att alla inblandade aktörer deltar aktivt enligt principen om partnerskap, att man säkrar flexibilitet och att regelbundna översyner genomförs. I detta sammanhang välkomnar EESK inrättandet av ett forum för det civila samhället i Donauområdet. Enligt handlingsplanen kommer kommittén och dess nationella motsvarigheter att spela en mycket viktig roll i detta forum.

1.9 Kommittén anser att strategin i egenskap av makroregional utvecklingspolitik på ett grundläggande sätt kommer att bidra till att fördjupa den europeiska integrationsprocessen, i synnerhet inom ramen för Europa 2020-strategin (smart och hållbar tillväxt för alla), samt föra de sex icke-medlemsstaterna i regionen närmare EU och stödja deras integrationssträvanden.

1.10 Kommissionen utarbetar denna strategi, men det bör framhållas att även om detta kan utgöra ett framsteg i EU:s makroregionala politik, innebär det inte att regionen kommer att åtnjuta någon typ av särbehandling. Strategin behöver alltså inte tillhöra "tre nej"-kategorin trots följande synpunkter:

1. Strategin innebär inte att några nya EU-medel tillhandahålls. Regionen kan mobilisera ytterligare medel på internationell, nationell, regional eller privat nivå, men framför allt bör befintliga medel användas mer effektivt.
2. EESK anser att samordningen av de finansiella medlen i syfte att nå de uppställda målen är en förbättring som genom en fortlöpande omprövning gör det möjligt att frigöra nya finansieringskällor. Vi anser att en särskild fond bör inrättas.
3. Strategin kräver inte några ändringar av EU:s lagstiftning, eftersom EU lagstiftar för de 27 medlemsstaterna och inte enbart för en makroregion. Som kommittén redan framhållit i yttrandet om EU:s strategi för Östersjöområdet ⁽¹⁾ anser vi emellertid att kommissionens avdelningar bör erhålla mer resurser för att säkra att strategin genomförs korrekt.
4. Vid behov skulle de berörda parterna inom det stärkta territoriella samarbetet kunna införa ändringar på regional, nationell och övriga nivåer i syfte att ta hänsyn till specifika mål.

⁽¹⁾ EUT C 339/07, 14.12.2010, s. 29.

5. Strategin innebär inte att det inrättas några kompletterande strukturer som på ett grundläggande sätt skiljer sig från dem som redan finns inom EU. Den kommer att genomföras via nya samordningsstrukturer i regionen och befintliga organ som kompletterar varandra i så stor utsträckning som möjligt.

6. EESK anser att byråkratin måste reduceras så mycket som möjligt och att en forskargrupp bör inrättas i syfte att genomföra vetenskapliga analyser och diskutera frågor med avseende på Donaustrategin. Ett system för stipendier som kan bidra till gruppens arbete bör införas.

2. Europeiska unionens strategi för Donauregionen: allmänna kommentarer

2.1 Donauregionen har genomgått en dramatisk förändring, och flodbäckenet ligger nu till stor del inom EU:s territorium. Detta innebär nya möjligheter att möta de utmaningar som regionen står inför och att utnyttja dess potential. När det gäller socioekonomisk utveckling, konkurrenskraft, miljövard och resurseffektiv tillväxt kan förbättringar ske, och säkerheten och transportkorridorerna bör moderniseras.

2.2 Syftet ⁽²⁾ med strategin är att utveckla samhällskulturen och regionens oerhörda ekonomiska potential samt förbättra miljön genom en långsiktig samarbetsram som omfattar en lång rad olika aspekter.

2.3 EESK anser att Europeiska unionens strategi för Donauregionen kommer att spela en mycket viktig roll med avseende på förbättrade hållbara transporter, sammankopplingen av energisystemen, miljöskyddet, bevarandet av vattenresurserna och skapandet av ett mer dynamiskt affärsklimat. Vidare instämmer EESK i att strategin kommer att skapa ett nytt mervärde genom att säkra samstämmighet mellan olika politikområden och ökad samordning mellan de deltagande länderna samt genom att utforma en integrerad strategi för hållbar utveckling.

2.4 Donauregionen är ett historiskt, socialt, ekonomiskt och funktionellt område som begränsas av flodbäckenet. Genom strategin utvidgas detta synsätt, men för att kunna ta itu med prioriteringarna på ett samordnat sätt behöver man knyta samman invånarna och deras åsikter och behov. Senast 2020 ska alla invånare i regionen ha bättre framtidsutsikter när det gäller högre utbildning, arbete och välstånd i sin hembygd. Genom att hållbar utveckling prioriteras högst kan strategin för Donauregionen i hög grad bidra till genomförandet av målen för Europa 2020-strategin.

⁽²⁾ Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Europeiska unionens strategi för Donauregionen (SEK(2010) 1489 slutlig), (SEK(2010) 1490 slutlig) och (SEK(2010) 1491 slutlig).

2.5 I avsaknad av nya finansieringsmöjligheter för genomförandet av strategin hoppas vi att en ökad harmonisering av de program som antagits av länderna i Donauregionen kommer att bidra till att stärka effekterna av de 100 miljarder euro som regionen tilldelats under innevarande budgetår. För att uppnå detta är det viktigt att identifiera synergieffekter och hitta kompromisser, till exempel när det gäller att utveckla avancerad miljöteknik, samt arbeta för en bättre anpassning av politiken och finansieringen i syfte att öka effekterna på fältet och motverka fragmentering.

2.6 Kommittén vill framhålla vikten av att av rationaliseringskäl välja ett begränsat antal projekt och genomföra en effektivitetsanalys mot bakgrund av de nuvarande ekonomiska möjligheterna. För att stärka det ekonomiska och finansiella samarbetet krävs det konkreta åtgärder och lämpliga garantier mellan de berörda parterna.

2.7 EESK utesluter inte möjligheten att Donaustrategin på politisk nivå bör genomföras i form av en process, och att genomförandet kräver smidighet och fortlöpande omprövningar, samt, i förekommande fall, tilldelning av ekonomiska och andra resurser.

2.8 Förenligheten med EU:s lagstiftning och politik bör vara själva kärnan i strategin. Man måste ständigt bemöda sig om att åtgärda brister i genomförandet och lösa de praktiska och organisatoriska svårigheter som leder till otillfredsställande resultat. Den "förstärkte territoriella dimensionen" kommer att bidra till ett samordnat samarbete, införande av principer för samordning i EU:s lagstiftning och genomförande av EU:s juridiska skyldigheter, särskilt med avseende på den inre marknaden och miljön. Den kan bli en föregångare till införandet av ett "förstärkt samarbete".

2.9 Europeiska unionens strategi för Donauregionen bör bli en del av Europa 2020-strategin, som är EU:s viktigaste åtagande när det gäller innovativ och hållbar tillväxt för alla. Den skulle därmed kunna utgöra en förebild för andra regionala strategier.

2.10 Det regionala samarbetet i Donauregionen bidrar till genomförandet av Europa 2020-strategins fem huvudmål: främja sysselsättning, förbättra villkoren för innovation, forskning och utveckling, särskilt spridandet av ny teknik, uppfylla målen avseende klimatförändringar och energi, förbättra utbildningsnivåerna och främja social integration, särskilt genom att minska fattigdomen och lösa de problem som en åldrande befolkning medför.

3. Europeiska unionens strategi för Donauregionen: budskap, utmaningar och problem

3.1 De genomgripande förändringar som inträffade i Centraluropa 1989 har omvandlat samhället i grunden. Donauregionen kräver särskild uppmärksamhet, eftersom den omfattar medlemsstater som har anslutit sig vid olika tillfällen, kandidatländer och tredjeländer. De flesta står inför liknande problem

men har olika resurser. Utbyte av god administrativ praxis är viktigt för att regionen ska bli säkrare och för att dess integrering i EU ska stärkas.

3.2 Kommittén är i högsta grad medveten om de enorma skillnader regionen uppvisar på ekonomisk, social och regional nivå. Skillnaderna är slående mellan de mest konkurrenskraftiga regionerna och de fattigaste, mellan de mest högutbildade och de mest lågutbildade och mellan den högsta och den lägsta levnadsstandarden.

3.3 Marginaliserade befolkningsgrupper (särskilt romerna, av vilka de flesta bor i regionen) bör dra särskild nytta av de möjligheter som Europa 2020-strategin erbjuder. Skillnader i utbildning och sysselsättning kan övervinnas, och Donauregionen kan bli ett tryggt och säkert område där konflikter, marginalisering och brottslighet åtgärdas på ett effektivt sätt. Regionens invånare, idéer och behov måste länkas samman. EESK har redan i yttrandet om "EU-strategin för Donauområdet" rekommenderat att man inrättar ett "näringslivsforum för Donauregionen" ⁽³⁾, med sociala och ekonomiska aktörer som medlemmar, vilket skulle kunna bli ett viktigt instrument för samarbete och främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning inom Donauregionen.

3.4 De viktigaste budskapen i förslaget till Europeiska unionens strategi för Donauregionen är följande:

- 1) Strategin är ett välkommet initiativ för att stärka regionens integrering i EU.
- 2) Medlemsstaterna och tredjeländer (inklusive kandidatländer och potentiella kandidatländer) engagerar sig på högsta politiska nivå.
- 3) Kommissionen har en nyckelroll när det gäller att underlätta processen.
- 4) Befintliga resurser kan utnyttjas mycket bättre för att uppnå strategins mål.
- 5) Strategin måste leverera synliga, konkreta förbättringar för regionen och dess invånare.

3.5 Kommittén instämmer i att strategin för Donauregionen måste prioritera följande viktiga utmaningar:

— **Rörlighet:** Donau är i sig en viktig korridor inom det trans-europeiska transportnätet, men floden används långt under sin fulla kapacitet. I det sammanhanget vore det lämpligt att närmare undersöka hur kända fysiska och organisatoriska

⁽³⁾ EUT C 48/02, 15.2.2011, s.2.

flaskhalsar i fråga om Donau (bl.a. Belgradkonventionen) kan undanröjas, varvid nationella beslut och miljö- och naturskyddsbehov bör beaktas. Dessutom bör man främja kombinerade transportsätt för att modernisera och utvidga infrastrukturen vid sådana transportknutar som flodhamnar. Vi anser även att det är oerhört viktigt att förbättra arbetslagarnas rörlighet och garantera den fria rörligheten för tjänster.

- **Energi:** Priserna är relativt höga i regionen, och uppsplittade marknader leder till högre kostnader och minskad konkurrens. Energitryggheten i regionen är låg. Ökad effektivitet, däribland energisparande och fler förnybara källor, är grundläggande. De länder som deltar i genomförandet av strategin bör driva på utarbetandet av EU:s grannskapspolitik och garantera energisäkerheten.
- **Miljö:** Donauregionen är ett viktigt internationellt flodbäcken och en viktig ekologisk korridor, och detta kräver en regional och global strategi för naturskydd, samhällsplanering och vattenvård. Det gäller att ta hänsyn till de samhälleliga kraven, samtidigt som miljöpåverkan från transportförbindelser, turistsatsningar och vissa nya energiproducerande anläggningar också måste beaktas. Det är även viktigt att ta hänsyn till programmet Natura 2000. Vattensporter och hållbar vattenturism, samt utbildning i fråga om respekt för vattenresurserna och naturen är viktiga frågor som måste beaktas vid utformningen av gröna korridorer. **Riskerna** är stora: Översvämningar, torra och industriella föroreningar i större eller mindre skala inträffar ofta. Förebyggande åtgärder, beredskap och ändamålsenliga insatser kräver ett omfattande samarbete och informationsutbyte.
- **Socioekonomisk utveckling:** Donauregionen uppvisar en stor kulturell och språklig mångfald, liksom mycket stora socioekonomiska skillnader. Där finns några av de mest framgångsrika, men också några av de fattigaste regionerna i EU. Det saknas ofta kontakter och ett effektivt samarbete, både på det ekonomiska och institutionella planet. Andelen högutbildade personer i Donauregionen är lägre än genomsnittet i EU-27, och rörligheten är hög, eftersom de bäst utbildade ofta lämnar regionen i sökandet efter bättre socioekonomiska villkor.
- **Säkerhet, allvarlig och organiserad brottslighet:** Allvarliga problem kvarstår. Det finns särskilda problem med människohandel och varusmuggling i flera länder. Korruptionen undergräver allmänhetens förtroende och hindrar den ekonomiska och sociala utvecklingen.

3.6 EESK anser emellertid att Donauregionen även erbjuder fantastiska möjligheter, vare sig det handlar om handelsförbindelser, utvecklingskapaciteten hos utbildningssystemet, som har sin grund i en stabil kommunal infrastruktur och kan tillgodose behoven hos framtidens arbetsmarknad, eller utnyttjandet av den enorma potential som regionens kulturella, etniska och

sociala mångfald erbjuder. Ingen annan flod rinner genom så många fantastiska huvudstäder, och det finns en rad oerhört spännande turistmål i regionen. Detsamma gäller användandet av förnybara energikällor. Donauregionens rika miljöarv kräver att hållbarhetskriteriet får en framträdande plats i alla utvecklingsprojekt.

3.7 Positiva resultat kan uppnås genom att man samarbetar i frågor som gäller innovation, turism, informationssamhället, institutionell kapacitet och marginaliserade befolkningsgrupper. Kommittén är övertygad om att det krävs kommunikation och öppenhet, samt en samordnad planering och finansiering och ett samordnat genomförande för att uppnå ändamålsenliga förbättringar.

3.8 Marknadsmisslyckanden som beror på externa faktorer är påfallande tydliga, eftersom det saknas investeringar över gränserna. Storskaliga projekt måste identifieras och genomföras på ett hållbart och effektivt sätt med delade kostnader och fördelar.

3.9 Goda förbindelser är grundläggande för Donauregionen, både internt och med andra regioner i och utanför Europa. Ingen del bör förbli perifer. Att förbättra EU:s nord-sydliga transportvägar och tillträdet till inlandsstater i Medelhavsområdet kommer att stärka samarbetet mellan EU och tredjeländer. EESK upprepar sina tidigare uppmaningar i detta sammanhang från de gemensamma rådgivande kommittéerna med Rumänien (2002, 2005) och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (2010). Transport- och energiinfrastrukturen har fortfarande många luckor och brister på grund av otillräcklig kapacitet och kvalitet eller dåligt underhåll. EESK uppmanar kommissionen och de nationella instanserna att med hjälp av det civila samhället utarbeta förslag till hur dessa brister och luckor kan åtgärdas. Även banden mellan invånarna behöver stärkas, särskilt genom kultur och turism.

3.10 Miljöresurserna är en gemensam tillgång som sträcker sig över gränser och nationella intressen. Dessa resurser blir alltmer utsatta för påverkan genom mänsklig verksamhet. Samarbete är av största betydelse, annars går väl utfört arbete på en plats snabbt till spillo på grund av försummelse någon annanstans. Befintliga samsamarbetsstrukturer bör stärkas.

3.11 I strategin⁽⁴⁾ finns ett förslag till **handlingsplan**⁽⁵⁾, som kräver ett starkt engagemang från berörda länder och andra intressenter. I strategin ligger tonvikten på en samordnad, lokalt förankrad strategi och goda förbindelser mellan stads- och

⁽⁴⁾ Europeiska unionens strategi för Donauregionen återfinns i två dokument: (1) ett meddelande från rådet till övriga EU-institutioner och (2) den handlingsplan som medföljer och utgör ett komplement till meddelandet.

⁽⁵⁾ Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Europeiska unionens strategi för Donauregionen (KOM(2010) 715 slutlig) {SEK(2010) 1489 slutlig}, {SEK(2010) 1490 slutlig} och {SEK(2010) 1491 slutlig}.

landsbygdsområden. Rättvis tillgång till infrastruktur och tjänster och jämförbara levnadsvillkor främjar den territoriella sammanhållningen, som är ett uttalat EU-mål.

3.12 Inom ramen för handlingsplanen har kommissionen tillsammans med medlemsstaterna, regionerna och andra intressenter valt ut projekt⁽⁶⁾ som uppvisar omedelbara och synliga fördelar för regionens invånare och som har en effekt på makroregionen (eller en betydande del av den).

3.13 Projekten bör därför främja en hållbar utveckling och omfatta flera regioner och länder, vara enhetliga och understödda varandra och på så sätt skapa lösningar som gynnar alla parter, samt vara realistiska (tekniskt genomförbara och med trovärdig finansiering).

3.14 EESK ställer sig bakom indelningen i fyra olika insatsområden som omfattar de viktigaste frågorna, med olika prioriterade områden:

- 1) *Knyta samman Donauregionen* genom att förbättra rörlighet, multimodalitet och de inre vattenvägarna och väg-, järnvägs- och flygförbindelserna, samt främja en mer hållbar energianvändning och uppmuntra kultur och turism liksom kontakterna mellan människorna.
- 2) *Skydda miljön i regionen* genom att återställa och bevara vattenkvaliteten, hantera miljörisiker samt bevara den biologiska mångfalden, landskapet och luft- och markkvaliteten.
- 3) *Skapa välstånd i regionen* genom att utveckla kunskapssamhället med hjälp av forskning, utbildning och informationsteknik och genom att stödja företagets konkurrenskraft, bland annat genom utveckling av kluster, samt genom att investera i människor och kompetens.
- 4) *Stärka Donauregionen* genom att öka den institutionella kapaciteten och det institutionella samarbetet och samarbeta för att öka säkerheten och motverka de problem som uppstår på grund av organiserad och allvarlig brottslighet.

3.15 Enligt kommitténs åsikt bör Donauregionen, då den växer och blir mer välmående, framför allt satsa på att samordna utvecklingen av transportvägarna i nord-sydlig riktning, av den bristfälliga energiinfrastrukturen och av sammankopplade nätverk. Detta kan motiveras med att det främjar de makroregionala intressena. En plan för att skydda Donaus stränder och bifloder bör dock utarbetas om floden ska utvecklas som transportväg. Strategin har även som syfte att skapa nätverk mellan de små och medelstora företagen i de deltagande länderna i Donauregionen. Ett av målen är att med stöd av en grön ekonomi samt olika nätverk av forskare och utbildning, inbegripet yrkesutbildning, avskaffa hindren för samarbete.

⁽⁶⁾ Främja idén om ett civilt forum för Donauområdet som skulle kunna utgöra grunden för det civila samhällets deltagande i strategin.

4. Frågor när det gäller finansiering, EU:s lagstiftning och andra institutionella strukturer i EU

4.1 Syftet med strategin är att utnyttja de medel som finns tillgängliga på bästa möjliga sätt genom att anpassa insatserna, särskilt åtgärdsområdena och finansieringen. Åtgärderna kompletterar varandra, och alla berörda parter måste ta sitt ansvar. En starkt territoriell dimension ger ett samordnat tillvägagångssätt och uppmuntrar till bättre samordning av sektorspolitiken, samt bidrar till inrättande och utveckling på makroregional nivå av de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS).

4.2 Kommittén anser att den högnivåarbetsgrupp som kommer att inrättas för att utarbeta bestämmelserna och fastställa de viktigaste frågorna tillsammans med de samordnare som ansvarar för olika områden kan förkroppsliga denna nya form av institutionaliserat samarbete på makroregional nivå. Det kan också stödjas av de ändringar av lagstiftningen som vid behov kommer att läggas fram i regionen.

4.3 Strategin genomförs genom att befintliga medel mobiliseras och vid behov anpassas till målen i linje med de övergripande ramarna. Det finns redan en hel del medel tillgängliga via en rad EU-program (t.ex. 100 miljarder euro från strukturfonderna 2007–2013 och även betydande belopp från instrumentet för stöd inför anslutningen och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet).

4.4 EESK vill framhålla att resurserna endast bör omfördelas på grundval av en effektivitetsanalys som visar att de resurser som tagits från andra områden är till stor nytta för hela samhället.

4.5 Det är viktigt att överväga möjligheten att kombinera bidrag och lån. Vidare finns det nationella, regionala och lokala resurser. Det är av avgörande betydelse att man kan få tillgång till och kombinera finansiering, särskilt från offentliga och privata källor under EU-nivå. Förutom att se till att medlen används på ett effektivare sätt bör man i finansieringssammanhang uppmärksamma frågan om riskspridning.

4.6 Kommittén anser att samordningen av åtgärdsområdena är kommissionens ansvar, och att medlemsstaterna bör ha till uppgift att samordna vart och ett av de prioriterade områdena efter samråd med kommissionen och med berörda regionala organ och byråer.

4.7 Vi är övertygade om att alla och envar bär ansvar för att genomföra insatserna, såväl på medlemsstatsnivå som på regional, kommunal och lokal nivå. Insatserna (som anger vilket mål som ska uppnås) måste omvandlas till konkreta projekt (som är detaljerade och kräver en projektledare, en tidsram och finansiering).

4.8 EESK hoppas att strategin kommer att ge en hållbar ram för politisk integration och enhetlig utveckling i Donauregionen. I strategin fastställs prioriterade åtgärder som ska göra Donauregionen till en EU-region för 2000-talet. För att strategin ska bli framgångsrik måste den åtföljas av betydande ansträngningar och tillräcklig information och reklam, så att dess mål blir allmänt kända och genomförs i praktiken.

Bryssel den 16 juni 2011

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Staffan NILSSON

BILAGA

till Yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Följande ändringsförslag avslogs av plenarförsamlingen, men fick minst en fjärdedel av rösterna:

Punkt 3.8 — ändringsförslag 4 framlagt av Lutz Ribbe

Stryk enligt följande:

"Marknadsmisslyckanden som beror på externa faktorer är påfallande tydliga, eftersom det saknas investeringar över gränserna. Storskaliga projekt måste identifieras och genomföras på ett hållbart och effektivt sätt med delade kostnader och fördelar."

Motivering

1) I Donauområdet är säkert även "storskaliga projekt" nödvändiga, även om det är oklart vad som avses med det begreppet. Eftersom ett konkret sådant storskaligt, närmast mammutartat, projekt nämns i punkt 3.9 bör EESK uttrycka sig försiktigt och inte ge intryck av att kommittén anser att det är just sådana stora projekt som i punkt 3.9 som driver utvecklingen framåt.

Även små och medelstora projekt är väl lämpade, kanske mer lämpade, för att skapa nya arbetsplatser och samtidigt uppfylla hållbarhets- och miljömål. Till exempel har man i Bulgarien för närvarande infört begränsningar för utbyggnaden av förnybar energi eftersom energinätet inte räcker till. Investeringar i genomförandet av nya energikoncept skulle här kunna bidra, men detta ingår förmodligen inte i sådana storskaliga projekt.

2) Det är oklart vad medföredragandena vill säga när de skriver att "kostnader och fördelar" måste delas. Vem ska ta på sig kostnaderna för de storskaliga projekten, och vem ska dra fördel av dem?

Resultat av omröstningen:

Röster för: 68

Röster emot: 71

Nedlagda röster: 26
